

KOIVISTON viesti

Nro 5 Toukokuu 2014

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Koiviston Viesti
70 v.
Juhlavuosi

Tiijät sie?

Rahaha se ratkasoo, sehä o olt selvää jo kunnalliselämä alkuajoist ast, nii meil ko muuvalki, nii Koivistol ko suuremmil paikkakunnillki. Suomes alkoi rahakkaampi kuntii puuhaamma kunnalääkäri virkoi jo 1885 lähtie. Koivistol palkattii tuoho aikaa kyl jo rokottaja estämää kulkutautii levviimmist ja kätilö haikara avustajaks, mut sillo viel ei katsottu oleva kunnal tarpeeks varraa kunnalääkäri vira perustamisse.

Nyt mie kysynki siult, et taijatkos tietää ja ossaatkos sannoo, millo Koivisto päätettii perustaa kunnalääkäri virka, mikä varmast parans kuntalaisii terveyvehoijo kehittymistä ratkaseval taval. Ko esmerkiks imeväiskuolleisuus Suomes ol 1800-luvu loppupuolel tultais viel melkee 20 rosenttii, ol se 1950-luvul tääl ennää neljä rosenttii.

Jos sie saat selvitetty kaikel kansal vastaukse miu kysymyksehei, ni paaha postii Viestil ja ilmoittele, mist tuon tietois oot onkint ja kirjota varmuuve vuoks viel nimmeiski siihe mukkaa, ni lukijat uskoot paremmi.

Martti Piela

Juuret Vatnuorissa - polvet yhdessä Pornaisissa

Onnistunutta juurihoitoa Pornaisten Kuusistolla
26. 4. 2014

Teksti Helinä Hulkkonen
Kuvat Jorma Kallonen

Kevätsää oli raikas, luontokin viheriöi. Lapsuudesta tuttua karjalan murretta alkoi kuulua korviin jo pihalla tunnemuistoja herättäen. Paikalle saapui ilahduttavan paljon, n. 60, taustastaan kiinnostunutta ihmistä. Eivätkä kaikki suinkaan olleet "ikäihmisiä". Mukana oli teini-ikäisiä ja joku-nen lapsikin. Kaukaakin oli tultu.

Tilaisuuden tarkoituksena oli sekä muistella menneitä, että katsoa tulevaisuuteen. Kaikille ihmisille on arvokasta tietoa siitä, mistä he ovat kotoisin, mistä vanhemmat ja esivanhemmat ovat tulleet ja millaista heidän elämänsä on aikoinaan ollut. Tämän sukujuuritietoisuuden ja vanhan kulttuuriperinnön siirtyminen sukupolvelta toiselle ei ole itsestäänselvyys. Löytäisimmekö uusia tapoja ylläpitää tietoa ja tunnetta koivistolaisuudesta?

Vatnuorin kyläyhdistyksen järjestämän tapahtuman juontajana toimi kyläyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja Tapani Hovi.

Mihin sukuun kuulutkaan?

Aivan ensimmäiseksi kuulimme turkulaisen sukututkijan Hannu Seppisen mielenkiintoisen alustuksen "Koivistolaisten sukunimien historiaa". Hannun omat juuret ovat Koiviston Saarenpäässä. Selvisi, että sukututkimuksen tekeminen olemassa olevien kirjallisten dokumenttien pohjalta ei todellakaan ole yksinkertaista. Ei ole juuri aiemmin tullut ajatelleeksi muutamia asioita, joita esityksessä ilmeni. Menneinä aikoina, kun vävy tuli avioliiton myötä vaimonsa kotitaloon, hän otti vaimonsa sukunimen tai pikemminkin tilannimen. Usein yhteydet omaan sukuun katkesivat lähes täysin. Jälkipolvia ajatellen isän suku jäi "hämärän peittoon", lakkasi ikäänkuin olemasta, myös dokumenteissa. Kun tila myytiin, kuvitteellisesti vaikkapa Hovin tila, uudet asukkaat ottivat sukunimekseen usein tilan vanhan nimen. Niinpä heistä tuli Hoveja, vaikkei mitään biologista yhteyttä sukuun ollutkaan.

Kysymykseen, mihin sukuun/sukuihin kuulutkaan, saadaan täsmällisiä vastauksia, kun DNA:han perustuva tutkimus pääsee vauhdilla käyntiin. Lisätietoja Koivistolais-

Hannu Seppinen luennoi sukututkimuksesta, koivistolaisista suvuista ja nimistä.

Vatnuorin kylä oli jakautunut kylänosiin: Kaaliiala, Köri, Maisala, Pullinniemi ja Vatnuori.

ten sukujen historiasta saa Hannu Seppisen kirjoittamista kirjoista:

Koiviston Kotterlahden Seppisiä v.1741-2000 v.2000, 310 s.

Koiviston Hyttölänkylän Pietal ja Reitit v. 1738-2002 v.2002 366 s.

Kylät kartalla, kylät muistoissa, sielunmaisemassa

Vatnuorin kylä oli jakautunut kylänosiin: Kaaliiala, Köri, Maisala, Pullinniemi ja Vatnuori. Kuusiston seinille oli ripustettu viiden kylän tarkat kartat taloineen ja listat talojen nimistä. Siellä niitä koivistolaisia nimiä vilisi, Pulli, Kurki, Pukki, Hovi, Rusi,... Kukin etsiytyi "oman kylänsä" kartan ääreen muistelemaan kotikylänsä, elettyjä tai kuultuja kokemuksia. Puheensorina alkoi heti. Mo-

net näkivät toisensa pitkästä ajasta. "Kuule oot sie se, kump teist on se Hilikka?" Tunteettomatkin tutustuivat, Haikeutta ilmassa.

Tarinointi jatkui Sipoon Menomarttojen maukkaan lohisopan äärellä. Kahvit juotuamme menimme saliin kuulemaan kyläkohtaisia ja muutakin muistelua. Miten tarkkoja muistoja ihmisillä kotikylästään ja elämästä Vatnuorissa onkaan! Ja miten hyvää tekeekään kertoa niistä muille! Sielunmaisemissa elää voimakkaasti Vatnuori.

Muistot olivat hauskoja, vakavia, iloisia, tunnelmallisia, humoristisia. Muisteltiin koulutietä ja minkä nimisiä lapsia kustakin talosta tielle tuli, nurkkaan jäämistä koulussa kimmelluksineen, vierailuja, pöytätapoja, "viimeistä joulua" ja paljon muuta. Kertojia olivat Paula Hovi, Helge Teikari, Airi Miettinen, Elvi Jokinen ja Heikki Rantalainen. Vieruskaverini sanoikin, että muistot pitäisi mahdollisimman pian kirjata muistiin ja julkaista tavalla tai toisella. Niin kauan kun on niitä, jotka muistavat. Näin syntyi vatnuorilaisten tarinoiden kirja.

Muistelua olisi riittänyt ja kuulijoilla halua kuulla, mutta niin vain aika riensi, että oli siirryttävä tulevaan.

Juuret hoidossa - lannoitetta kasvulle

Lopuksi keskusteltiin siitä, miten vatnuorilaisuutta/koivistolaisuut-

Elvi Jokinen kertoo lapsuuden joulusta

ta tulisi vaalia ja kehittää. Tärkeimmiksi koettiin jäsenistön päivitetty yhteystiedot ja tarinapankki.

Kaikille meille jäi edelleen mietittäväksi, miten nuoret sukupolvet kiinnostuisivat karjalaisista, koivistolaisista, vatnuorilaisista juuristaan, sekä siitä, miten se elää nykypäivässä.

Helinä Hulkkonen, Äidin suku lähtöisin Vatnuorista.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Emännän viiri salkoon

Eikö se ikinä lopu, se ainainen pohtiminen siitä kuka on, mistä on tullut, minne on menossa ja miksi? Luulisi, että ikä ja kokemus toisivat näihin pohdintoihin helpotusta, mutta kun ei niin ei. Ihan hukassa sitä on oman identiteettinsä kanssa kerta toisensa jälkeen. Eilen nostin Koiviston viirin lipputankoon, emännän viirin. Lapsena naapurin Pirjo ihmetteli, miksi viiriä sanotaan isännän viiriksi, eikä äitinnän viiriksi. No minä nostin emännän viirin salkoon, ja ajattelin että tunnustetaan nyt sitten kunnolla väriä.

Olen levoton koivistolainen, merivedellä rokotettu ja rantahiekassa hiottu. En osaa olla maissa, seesteisellä maaperällä. Uteliaisuus vie uusiin maisemiin ja uusiin satamiin, no ainakin uusiin haasteellisiin tilanteisiin. Ja kun kerran tohtorisihmisen sanojen mukaan koivistolaiset ovat luovia, niin ollaan sitten. Meillä on uuden talon piirustukset mielessämme, ennen kuin olemme ehtineet edes perille palopaikalle. Luovuus tulee kahdesta sanasta luovu ja uus. Uutta pystyy luomaan ja rakentamaan, jos kykenee luopumaan vanhasta.

Rohkeutta tarvitaan myös. Ei merille voi mennä pelkäämään. Tai vaikka pelottaisikin, niin mentävä on. Ja vaikka sananparressa sanotaan, että merimiehen muija ja kalamiehen koira ne rannalla ruikuttaa, niin se ei tainnut ihan koivistolaisnaisten keskuudessa pitää paikkaansa. Silläaika kun miehet olivat merellä, hoitivat naiset kaikki kylän asiat. Ei siinä jäänyt paljoa aikaa ruikuttamiselle. Ja asioita hoitaessa ja työtä tehdessä se ikäväkin unohtuu ja vaihtuu iloksi aikaansaannoksista. Siis olkoon sitä koivistolaista perimää levottomuus, uteliaisuus, luovuus ja rohkeus. Hienoja asioita, joiden kunniaksi kyllä kelpaa Koiviston viiriä hulmuttaa täällä sisämaassakin.

PS. Löysin taas facebookista hienon ryhmän, johon monet muutkin koivistolaiset varmaan mielellään kuuluisivat, nimittäin Merenkulun historia –ryhmän.

Hartaast'

Kuulutko tunnustettuun asiakassegmenttiin?

Näyttää siltä, että monet yrittäjät jakavat ihmisiä arvokkaihin ja vähemmän arvokkaihin. He miettivät, ketkä ovat heidän yrityksensä kohderyhmä, millainen on oikea asiakassegmentti. Niihin, joille arvioidaan voitavan myydä paljon omia tuotteita, satsataan. Markkinointia, asiakastyytyväisyyskyselyitä, uusien tuotteiden kehitystä, kanta-asiakastarjouksia. Niille, jotka eivät ole oikeaa segmenttiä, jotka eivät kuitenkaan osaisi paljoa, ei uhrata vaivaa, kehitystyötä, palautelomakkeita. Ei edes yritetä tavoittaa kaikkia ihmisiä, vain oma asiakassegmentti.

Välillä arvelen, etten taida kuulua minkään yrityksen tunnustamaan asiakassegmenttiin. En harrasta ostamista ja arvostan vähän kummallisia asioita. Onko mikään yritys minusta kiinnostunut? Vaivautuuko kukaan kehittämään tuotteita minun tarpeisiini? Saanko ystävällistä kohtelua missään?

Kuulin hiljan erään henkilön kokoamaa listaa siitä, millaisista ihmisistä Jeesus oli kiinnostunut. Jumalan asiakassegmenttiin kuuluvat mm.

- heikot
- sairaat
- halveksitut
- työn uuvuttamat
- kuormien uuvuttamat
- köyhät
- murheelliset
- itkevät
- nälkäiset
- vangitut
- sorretut
- kidutetut
- vähäpätöiset
- lapsenmieliset

Ja vaivaa on tämän asiakassegmentin eteen nähty paljon! (Esim. kuolema ristillä ja ylösnousemus.) Tuotekehittäminen on ollut aivan uskomatonta. (Se, että Jumala haluaa tulla ihmiseksi ja kuolla, on harvinaisemman puoleinen idea.) Markkinointi yltää kaikkialle maailmaan. Kohtelu on enemmän kuin ystävällistä.

Kaisa Koivula

Rakkaamme

Eini
ROUSKU

s. 21.01. 1928 Koivistolla
k. 08.03. 2014 kotonaan Kotkan Kierikkalassa

*On hiljainen taivaanranta,
ei lintujen laulu soi.
Ei kuoleman tarkoitusta
aina ihminen ymmärtää voi.*

Kaivaten
Omaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Ella Siviä
SALONEN

o.s. Honkanen

s. 28.11.1909 Koivisto
k. 3.3.2014 Jämsänkoski

*On äiti siirtynyt rajan taa,
se sydämeen koskee - on vaikeaa.
Vain aika haavat parantaa,
niin kauan kyyneleet vuotaa saa.
Ne kuivuvat myöhemmin itsestään,
tuska tyyntyy hiljalleen ikävään.*

Kaivaten
Martti, Julia ja Iris perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Siunaus läheisten läsnä ollessa
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas puoliso ja isä

Antero
TUULI

* 8.2.1929 Koivisto
+ 26.4.2014 Naantali

*Nuo muistot niin monet yhteiset,
vain aika voi kuivata kyyneleet.
On paikka tyhjä, korvaamaton
ja kaipaus suuri sanaton.*

Kaikesta kiittäen, rakkaudella
Alli

Kiitos neuvoista ja huolenpidosta
Vesa ja Hannele

Kaipaamaan kanssamme jäivät
Sukulaiset ja ystävät

Siunattu lähiomaisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

KOIVISTON viesti

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitettujen ilmoitusmateriaalin tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm

Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset

aina kirjallisena tai sähköisesti edellämäinnittuihin osoitteisiin.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 28e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 10e.

Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia julkaistaan seuran kotisivuilla www.koivistolaiset.net, jossa myös tämäkin lehti on luettavissa myöhemmin.

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyhteys: Nordea 151930-186847

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

*Tää viesti hiljainen tuo sulle kiitoksen.
Se ota äiti vastaan, sua muistan siunaten.*

Tämä lause on äitienpäiväkortista ja kortin olin ojentanut äidilleni 60-vuotta sitten.

Olen ollut onnekas lapsi kun olen saanut viettää 75 äitienpäivää. Oman äitini lähellä valkovoivot olen hänelle poiminut siitä lähtien kun opin kukat tuntemaan. Nytkin kun äitienpäivä lähestyi, kävin vuokkopaikassani toteamassa vuokkojen olevan vielä nuppuvaiheessa.

Oli huhtikuun 26. päivä. Lauantai, kaunis ja kirkas aamu- päivä kun äitini nukkui pois. Hän antoi pitkän suostuttelun jälkeen luvan viedä hänet ensiapuun, sillä hänen ehdottomuutensa oli että sairaalaan hä ei lähde, vaan koti on niin hyvä paikka. Varmaan sen kustannuksella, että sai olla kotona mahdollisimman pitkään, oli valmis kipujakin kärsimaan.

Hänen täytyi tuntea ja tietää että hän voi luvan antaa, sillä kun häntä lähdettiin kuljettamaan ambulanssiin, menetti hän tajuntansa ennen porttia kotipihallaan, siinä rakkaassa paikassa, josta hänen ei tarvinnut lähteä pois, vaan sai jäädä kanssamme.

Äidin kuolema, äitienpäivän läheisyys, kaikki yhdessä pisti ajatukset ajamaan toisiaan takaa. Olimmehan niin monta äitienpäivää yhdessä viettäneet ja vuosien varrella lastenlapset ja lasten lastenlapset olivat hänet ympäröineet vastaanottamaan sitä rakkauden hehkua, joka äidistäni huokui. Hän rakasti olemuksellaan jonka tunsin, ja varmasti se ystäväpiiri, joka äitiäni ympäröi ja jonka hän pystyi vastaanottamaan viimeisiin päiviin täydellä ymmärryksellä vierkeänä, pirteänä ja kaikkien rakastamana.

Äitini elämä oli monivaiheinen. Kotoa, kotisaaresta lähtö vihollista karkuun. Evakkoretken epävarmuus 1-vuotiaan lapsen kanssa kohti tuntematonta päämäärää ainoana voimana uskomisen itseensä. Sitä ei pysty kuvittelemaan, sen tietää ainoastaan evakkoretken kokeneet.

Kaiken oli kuitenkin sallittu hyvin päin tapahtumaan. Isä tuli ehjänä sodasta. Löytyi ajan myötä työpaikka Elimäeltä, Moisison meijeristä, joka sai sen aikaiset olosuhteet tietäen,

jätti raskas työ monenlaista, myöhemmin ilmenevää särkyä.

Valoisimpiin kuuluvia elämänvaiheita oli kun vanhempani saivat hankittua oman kodin Karhulasta ja tutuksi tuli äidin lausuma, et "täältä mie en lähe mihikää".

Saimme viimeiset kuusi vuotta asua taas samassa pihassa ja ruoka ja muukin huolto siirtyi vaimoni Annelin hoidettavaksi ja saunottajaksi tuli Marjo tyttäreni ja kaikki oli normaalilla tavalla hyvin. Aamuisin kun vein äidilleni lehden luettavaksi ja tavanmukainen kysymykseni oli että mitä tarvitset ja pärjäätkö, niin vastaus oli "a mie en tarvitse mittä ja pärjään hä mie ko sie vaa pärjää". Matka kotisaareen Saarenpään sisarusten ja serkkujen kanssa oli retkiä joista riitti muistelemista.

Äidilläni oli omasta mielestään kaikki aina hyvin ja "omast kotont mie en lähe mihikään ja ko mie kuolen, älkää sit kärventäkö minnuu".

Äitini siunattiin haudan lepoon 10.5. äitienpäivän aattona. Olin äitini omaishoitaja - teinkö kaikki mitä olisin voinut. Äitini rakasti hiljaisuutta ja rauhaa mutta lastenlasten käynti, pienempien tapaaminen ja aika heidän kanssaan näkyi todellisena iloisuutena josta mieleeni jäikin päivittäisten rutiinien lisäksi omalta kohdaltani, olisinko voinut ajastani enemmän hänelle antaa.

Antakaa aikaa rakkaillen. Saarenpään kotirannan hiekka oli rakkaan äitini siunaushiekkena.

Seppo Rytkölä

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Mie ko oikei äkkäyvyn nii käyn totta haastamaa

Karjalan Liiton liittokokous pidettiin huhtikuun lopulla Karjala-talolla. Osallistuin siihen ensi kertaa ja jouduin näköalapaikalle, yhdeksi kokouksen puheenjohtajista.

Parisen sataa yhdistysten edustajaa oli saapunut tekemään päätöksiä. Jäsenmaksun korottamisesta syntyi odotetusti äänestys, jossa yhtä odotetusti korotus hyväksyttiin. Ei vielä ensi vuodelle tai seuraavalle vaan vasta vuodelle 2017. Valtion tuki liitolle on toistaiseksi säilynyt, mutta uudet säästöt saattavat nirhaista sitäkin. On siis mahdollista, että taloutta paikkaamaan tarvitaan jossain vaiheessa enemmänkin rahaa jäsenkunnalta.

Suomen Koivisto-Seura ei ole yksin toiveessaan, että Karjalan Liiton jäsenmaksut perittäisiin vain niiden jäsentemme osalta, jotka ovat halunneet kuulua myös Karjalan Liittoon. Henkilöjäseniä ei Karjalan Liitolla ole, joten jäsenmaksut määrätään yhdistyksille. Myös sukuseuroilla on sama huoli: niihin liitytään nykyisin muistakin syistä kuin karjalaisuuden vuoksi. Ei tällaisilta jäseniltä pysty keräämään maksua Karjalan Liitolle.

Nykyisen käytännön tukena on myös Karjalan Liiton sääntöihin pakostakin sisältyvä juridinen portti. Kun sama henkilö toimii useammassa liiton jäsenessä, peritään hänen perusteellaan jäsenmaksu vain yhden seuran kautta. Näin ollen joka tapauksessa liiton jäsenmaksu pitää periä jäsenyhdistysten ilmoittamien jäsenmäärien mukaan, eikä Karjalan Liitolla ole pääsyä yhdistysten jäsenrekistereitä tarkastamaan.

Muutoin liittokokous hyväksyi asianmukaisesti sille valmistellut esitykset, henkilövalinnat periaatteella "samat uudelleen". Kokouspäivä päättyi 40-vuotisjuhlaa laan; se 40-vuotias on Karjalatalo, joka kärsii jo keski-ikänsä vai-voista ja käy asteittain läpi kunnonkohennusta.

Liittokokouksessa esiteltiin liiton uusi strategia ja Karjala-ohjelma. Jälkimmäinen on hyvä tiivistelmä Karjalaa koskevasta yhteistyöstä, jota Venäjän hallinnon kanssa harjoitetaan, sekä suhtautumisesta menetettyyn Karjalaan. Näistä varmaan Karjalan liitto kertoo lisää jäsenlehdessään.

***

Koivistolla pidettävän kesäjuhlamme valmistelut jatkuvat. Krimin miehityksen vuoksi on odotettavissa lisää sanktioita, mutta ne tuskin vaikuttavat juhliin. Näin ainakin toivomme.

Jouni J Särkijärvi

Rakas äitini ja mummomme

Sirkka Mirjam RYTKÖLÄ

o.s. Hilska

* 01.12.1917 Koivisto
† 26.04.2014 Karhula

*Jo Karjalan kunnailla lehtii puu
jo Karjalan koivikot tuuhentuu.
Käiki kukkuu siellä jo kevät on
vie sinne mun kaiboni pohjaton.*

Syvästi kaivaten ja kiittäen
Seppo ja Anneli
Marjo ja Pekka
Anniina, Antti ja Arttu
Jarmo ja Johanna
Joel ja Justus
Ismo ja Anna
Toni, Jani ja Eevi
Sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 10.5.2014 läheisten ja ystävien saattamana. Kiitos osanotosta. Kiitos myös omaishoito- ja kotisairaanhoidon henkilökunnille.

Sisaremme, taitimme, ystävämmme

Ilma Tuulikki ARVIALA

o. s. Ratia

s. 14.11.1929 Koivisto
k. 20.4.2014 Espoo

*Aamuna kauniin keväisen, hiljeni sydän kultainen.
Vei Herra kotiin väsyneen, otti syliin uupuneen,
hänet taivaan kotiin kanto.*

Kaipauksella muistaen
Eeva-Liisa perheineen
sisaret Aino, Leila ja Liisa
sisarusten lapset perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus on toimitettu 17.5.2014 läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040-516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
tuula.koppinen@kolumbus.fi
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaannmäki1A2, 02280 Espoo.
puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05-5448850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj.
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 050-548 1601
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj.
07190 Halkia
puh. 019-664 8112

Hallituksen muut jäsenet:
Virpi Huhtanen, Espoo
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki
Raimo Kyytsönen, Mäntsälä
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Matti Agge, Parainen. 040-536 7701
varalla Airi Saarinen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050-589 4443
varalla Jorma Jack, Kotka 0500-619 482
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Katariina Aaltonen, Espoo
puh. 09-459 4262

Riitta Nurmi, Porvoo. 041-455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hannu Seppinen, Turku. 040-703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj.
Sirpa Taskinen, Helsinki 040-5811 642
Asiamies Pertti Hoikkala 040-583 5397
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Koivistolaista mielenhoitoa 50 vuotta

Helsingin Koivistolaisten 50-vuotisjuhlassa Karjalatalossa 12.4.2014

*Teksti Kata Aaltonen
Kuvat Kyllikki Salo*

Jouni J Särkijärven juhlapuheessa sekä Riitta Sarastien kommentissa painotettiin mukavan ja turvallisen yhteisön hoitavaa vaikutusta. Siirtokarjalaiset ovat pitäneet yhtä. Tietävästi mikään alueiltaan poistumaan joutunut asujamisto ei ole taltioinnut ja siirtänyt perinteitään kuten karjalaiset. Yhteydentunne on säilynyt ja säilyy ja siirtyy yhä. Välitämme aidosti toisistamme.

Tervetulosanoissaan Tuula Koppinen kehotti haastamaan ja viihtymään. Mikä oli viihtyessä, kun ohjelmaa tarjosivat Anja Nyroosin lapsenlapsikimara; Emilia Seppänen (piano), Minna Iholin (runo) ja Roni Seppänen (kitara) sekä pianosoolon esittänyt ja yhteislaulusäestyksen hoitanut Pertti Hämäläisen pojantytär Saila Tallqvist. Nuoret taiteilijat kukitettiin kauniilla virpomisoksilla tulevan Palmusunnuntain kunniaksi.

Tilaisuutta juhlisti Koivisto-Seuran kultaisten ansiomerkinen jako. Myöntämisperusteina mainittiin mm.: Kyllikki Salo sai

Mikä oli viihtyessä, kun ohjelmaa tarjosivat Anja Nyroosin lapsenlapsikimara

kiitosta perinnetiedoston kartuttamisesta, Riitta Sarastie paneutumisesta Koiviston kirkon aarteiden sijoituspaikkojen selvittelystä, Jouni J Särkijärvi pitkäjänteisestä työstä koivistolaisuuden parissa ja Juhani Villanen mm. mölkyn ja piilen kisan järjestämisestä myös tulevan kesän Koivisto-juhlilla.

Välitetään toisistamme, jetaan hyvää mieltä perinteen siirtoa unohtamatta!

Koiviston puku (Riitta Sarastie, Jouni J Särkijärvi ja Emilia Seppänen)

Kata Aaltonen
Helsingin Koivistolaisten sihteeri

Emilia ja Roni Seppänen sekä Minna Iholin

Saila Tallqvist

Tuula Koppinen, Helsingin Koivistolaisten puheenjohtaja

Konsulin arvonimi toiminnanjohtaja Tuomas Hoikkalalle

Tasavallan Presidentti on myöntänyt 16.5.2014 konsulin arvonimen Mäntyharjussa toimivan Taidekeskus Salmelan toiminnanjohtaja Tuomas Hoikkalalle.

Tuomas Hoikkala on suorittanut Sibelius-akatemiassa saksofoninsoiton loppututkinnon v. 1987.

Tuomas Hoikkala on toiminut Taidekeskus Salmelan toiminnanjohtajana sen perustamisesta 1989 lähtien. Hänen johdollaan Salmelasta on kehittynyt tunnettu ja valtakunnallisesti merkittävä taidekeskus.

Tuomas Hoikkala on toiminut oman päätehtävänsä ohella monien näyttelyiden kokoajana ja kuraattorina. Viimeisimpänä

näistä on Viipurissa sijaitsevaan Alvar Aallon suunnittelemaan kirjastoon toteutettava taidenäyttely, joka avataan tämän kuun aikana. Hän on perustanut taiteilijaresidenssin Juho ja Maria Lallukan entiseen huoneistoon Viipurissa.

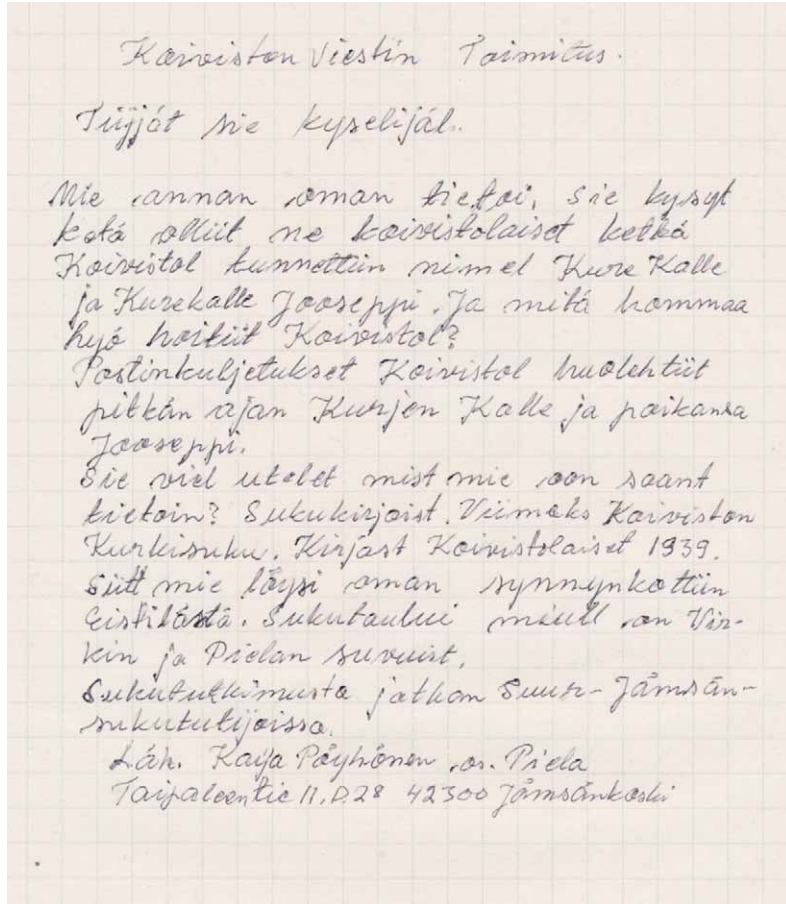
Tuomas Hoikkala on toiminut aktiivisesti kulttuurihistoriallisesti merkittävien alueiden ja rakennusten suojelemiseksi. Tästä esimerkkeinä ovat Mäntyharjun kirkonkylän keskeiset historialliset kiinteistöt sekä uusimpana

Vuohijärven kirkon muuttaminen kulttuuritaloksi.

Tuomas Hoikkalan toimesta on toteutettu kolme Merikantolaulukilpailua vuodesta 2001 lähtien. Hän on toteuttanut useita nuorten taiteilijoiden kuvataidekilpailuja.

Tuomas Hoikkalalle on myönnetty useita tunnustuspalkintoja sekä Suomen Valkoisen Ruusun 1 luokan ritarimerkki.

Mie tiijän

Kylpäs sattukii somast, ko totelline asja-tuntija lähetti selvitykse miu viimekertasee Tiijjät sie? -kysymyksee. Mie uskoinkii, et nyt ainaskii joku Kurkelast kotosi oleva tuntoo asjan ja uskaltaa kertoa oma käsi-tykseen.

Martti Piela

Tervehdys

Otinpa vastaan Pielan Martin haasteen Koiviston Viestin viime numerossa olleesta kysymyksestä ja vastaan, että

Kuren Kalle ja Kurekalle Jooseppi olivat isä ja poika Koivistolta. He kuljettivat pitkät ajat postia 1800-luvun loppupuolella. Postin kuljetus Koiviston ja Viipurin välillä ennen rautatieyhteyttä tapahtui ikivanhan tavan mukaan hevosella- ei kuitenkaan ratsain. Mukana postimatalla oli melkein aina myös matkustajia, joiden suuren suosion Kuret saavuttivat. Tämän työn lisäksi Kuret huolehtivat koivistolaisten mitä erilaisimista asioista Viipurissa. Etenkin lääkkeiden ostoa oli tärkeää aikana, jolloin paikkakunnalla ei ollut apteekkia. Kuret olivat tulleet Vatnuorista Kirkonkylään Suurhaskon tilalle.

Nämä vähäiset tiedot poimin Kurki-suvun sukukirjasta.
terveisin
Jiivee Kurki
Koiviston Kurkien Sukuseuran
puheenjohtaja

Kyl miust ois ihme oltki, jos ei ees nii suurest kyläst ko Kurkelastkaa kukkaa ois osant vastata miu viimekertasee kysymyksee ja pystynt selittämää, keitä olliit Kure Kalle ja Kurekalle Jooseppi, ja mitä tärkeää tehtävää hyö aikoinaa hoisiit koivistolaisii hyövyks ja helpimmiseks. No, nythä myö saatiiki sit lukkee kaikist paremma asjatuntija selvitys. Ja viel alta aikayksikö, ko jo heti lehe ilmestymispäivän ol Jiivee ehtint lähettää oma viestiin Viestiin. Kiitoksii, Jiivee! Kui olkii lystii nähää, et em mie iha turhaa näitä juttujai siie sinisel markinaalil kirjoittele.

Itsehä mie oli lukent kirjailija K.W. Hopu kertomukse KOIVISTO-kirjas (Hoppu-Kansanaho, Vammala 1953) sivul 289, et Viipurist alko posti kulkee Koivistol säännöllisest v.1884 sillo, ko Koivisto postitoimistokkii avattii. Sillo ei viel "Kusti polkent", lieks Koivistol siie aikaa ensmästäkää polkupyörää nähtykkää, vaik sanotaa, et sumerilaiset taisiit keksii tuon kaksipyöräse maantiemänijä jo 5500 vuotta sit.

Enstäi posti tul sinise salme rannoil vaa kerra viikos, sit kaks kertaa ja lopult neljä kertaa viikos nii kauva, ko postii kuletettii hevoskyyvvil. Posti kulust huolehtiit Koivistol isä Kalle Kurk ja häne poikaan, ketä kaik kutsuit Kurekalle Joosepiks. Hyö hoisiit homma nii hyväst, et kaik koivistolaiset höitä morjenstiit. Posti mukan kärryil taik rekkee mahtu kaks taik kolmekii kyyvittävää.

Matka Viipurist Koivisto kauppala makso kaks markkaa kyytiläiselt, ko kestikievari kyyvvil sai matkast pulittaa kuus ja puol markkaa. (Markkaha ol sillo viel kovvaa valuuttaa!) Niiko Jiivee tuos eelpäi jo keroookii, ni Viipurist Kuret toimittiit koivistolaisii muitakii asjoi - käivät esmerkiks hakemas apteekist lääkkehii.

Martti Piela

Via Crucis

Kävimme vaimoni kanssa kiirastorstaina Porvoon tuomiokirkossa kello kahdeksan iltamessussa. Messu päättyi ensin Juudaksen kynttilän sammuttamiseen, ja sen jälkeen vähitellen sammuiivat kaikki muutkin valot kirkossa, niin että ulos kirkosta käytiin lähes pimeässä. Vaikuttavaa!

Ulos tultuamme osuimme keskelle Via Crucis -näytelmän kenraaliharjoituksen loppuhuipennusta, missä Mies Ristillä huusi:

"Eeli, eeli, lama sabaktani." "Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit." (Matt 27:46, Mark 15:34)

Kulkue oli lähtenyt Näsin hautausmaan mäeltä jo klo 18, edennyt Museotorille, jossa Pilatus pesi kätensä tuomioon osallistumisesta, ja nousut siitä tuomiokirkon mäelle.

Tuo näky sai minut miettimään:

Via Crucis

Oisinko minäkin kuin mies Skariotin
Kavaltajan, Juudaksen lailla
Maksusta muutaman hopealantin
Valmis petokseen suudelmalla?
Taikka kieltäisinkö kuni kallio, Pietari,
Mestarin joukossa konsaan kulkeneeni,
Ja aamun koittaissa laulun kukon kuullessani
Valmis itkien katumaan kieltoani?
Vai ehkäpä lailla yhdentoista muun
Katoaisinko suojassa yön sumun,
Aamun tullen joukkoon piiloutuen
"Ristiinnaulitse!" -huutajien?

Martti Piela

Vuoden Koivistolainen 2014

Koivistolaisten laivanrakentajien ääni kaikui vahvana taustalla, kun filosofian tohtori Sirpa Wahlqvist vastaanotti Vuoden Koivistolaisen nimityksen Koivisto-juhilla Karhulassa viime kesänä. Hänen välityksellään koivistolainen laivanrakennusperinne sai arvoisensa tieteellisen kunnianosoituksen.

On jälleen aika nimetä seuraava ansioitunut Vuoden Koivistolainen. Nimitys myönnetään koivistolaistaustaiselle tai koivistolaisuutta edistävästi toimineelle henkilölle. Perusteena huomioidaan saavutukset ensisijaisesti muilta elämänsaroilta kuin järjestötoiminnasta. Aihealu-eita riittää, samoin kuin ansioituneita ehdokkaitakin.

Lähetä kirjallinen ehdotus seuran sihteerille postitse tai sähköpostitse 31.5.2014 mennessä (Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo; virpi.huhtanen@kolumbus.fi). Ehdotuksesta on käytävä ilmi ehdokkaan nimi yhteystietoineen, ehdotuksen peruste kootusti ja mahdollisimman lyhyesti sekä ehdotuksen esittäjän nimi yhteystietoineen. Nimitys julkistetaan myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana vuoden 2014 aikana

Johtokunta

Vuoden Koivistolaiset

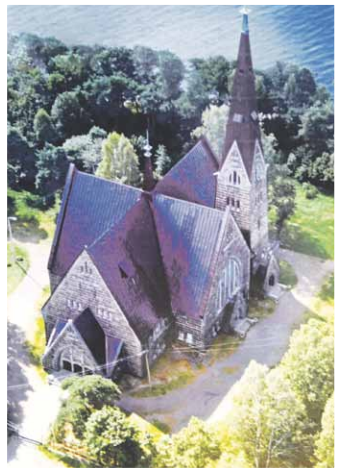
2006 Tuomas Hoikkala
2007 Sirpa Taskinen
2008 Aila Salo
2009 Yrjö Kaukiainen
2010 Sirkka-Liisa Kivelä
2011 Aira Viitaniemi
2012 Veikko Ilmasti
2013 Sirpa Wahlqvist

Ystävyyden rannat

Koivisto-juhlat Koivistolla 19.7.2014

Берега дружбы

ПРАЗДНИК КОЙВИСТО В ПРИМОРСКЕ В 19 ИЮЛЯ 2014

Koiviston –juhla ulkoilmatilaisuutena rannalla klo 15.00-17.00 Koiviston kirkon vieressä (sadesäällä urheilutalolla).

Ohjelmassa tervehdykset, Primorskin puheenvuoro, juhlaesitelmä, yhteislaulua, omaa ja paikallista ohjelmaa.

**Koiviston kirkon museossa Koivisto –näyttely
Seppeleen lasku ja muistohetki kirkon pihalla
Juhlapaikalla torikojuja ja puffetti. Juhlan jälkeen musiikkia, tanssia, vapaata seurustelua yhdessä paikallisten asukkaiden kanssa, Mölkkykisa ja piilenheittoa.**

Juhlamatka tulee jokaisen varata oman paikallisseuran kautta hyvissä ajoin, jotta viisumit ehtivät ajoissa. Matkanjärjestäjänä toimii TT-matkat, jotka varanneet jo majoituksia Johanneksesta ja Viipurista.

Koivisto-juhlat kesälauantaina
19.7.2014 Koivistolla

Ohjelma olisi seuraavanlainen:

- 14.00 Kanttoriorkesteri soittaa
- 15.00 Lipunnosto
- 15.15 Seppeleen lasku
- 15.30 Viralliset tervehdykset
Primorskin johtaja
Koivisto-seuran puheenjohtaja
konsulaatin edustaja
- 15.45 Akateemisen kuoron esitys
Koivisto-polkka
lausuntaa
lapsien esityksiä
- 17.00 kiitospuheenvuorot
- 17.10 Kotiseutukierrokset halukkaille
- 18.30 Iltanuotio

Juhlien ohjelmaa omin voimin

Kesäiset juhlamme lähestyvät ja tämän vuoden erikoisuus, juhlat Koivistolla, tuovat oman lisänsä juhlavalmisteluihin.

Ohessa on alustava ohjelmakuvaus siltä osin, miten paikalliset yhteistyökumppanimme sen esittävät. Se mikä puuttuu vielä, on

oma ohjelmamme. Tarkoituksena ei ole ostaa ja tuottaa Suomesta ohjelmanesittäjiä, vaan toiveena olisi, että meistä koivistolaisista,

juhlakansasta itsestään, löytyisivät ohjelmasuorittajat ja esiintyjät juhlaamme.

Yhteislauluun osallistuvat kaikki, mutta nyt runonlausujat, tanssijat, koomikot ja taikurit, kaikki piilevät esiintyjäkyvyt esiin

ja suunnittelemaan ohjelmanumeroita pääjuhlaan. Järjestelyissä mukana olevat voivat vai arvaila, mitä piileviä talenteja meissä ja teissä piilekään, joten toivomme, että rohkeasti kertoisitte millaista ohjelmanumeroa itse

tai vaikka viulua soittava lapsenlapsenne voisi juhlaan tuoda. Puheenjohtaja ottaa näitä vinkkejä vastaan.

Karjalan Liitto ry

Karjalaiset kesäjuhlat 13.-15.6.2014 Ohjelma

Perjantai 13.6.	12.00–18.00	Risteily skiitta-saareen
	12.30–16.30	Karjala-lehden 110-vuotisjuhlaseminaari, Lappeenranta-sali, Villimiehenkatu 1
	18.30–20.00	Saimaan aalloilla -yhteislauluilta, Lappeenranta-sali
Lauantai 14.6.	9.00–16.30	Infopiste, Satamatori
	9.00–18.00	Karjalainen tori, Kimpisen koulukeskus, Pohjolankatu 23
	10.00	Karjalan maraton ja nuorten maraton, Kapteeninkatu 1 (lentokentän ympäri)
	10.00	Kyykkäkisat Ratsumestarinkentällä, Puhakankatu
	10.00–18.00	Pitäjä- ja sukuseura-info ja näyttelyt, Kimpisen koulukeskus
	10.00–14.00	Lasten ja nuorten työpajat, Kimpisen koulukeskus
	10.00	Lasten piirakkakilpailu, Ammattiopisto Sampo, Pohjolankatu 12
	10.30	Vip-piirakkakilpailu, Ammattiopisto Sampo, Pohjolankatu 12
	11.00	Aikuisten piirakkakilpailu, Ammattiopisto Sampo, Pohjolankatu 12
	11.00	Kuorokavalkadi, Lappeenranta-sali, Villimiehenkatu 1
	14.30	Avajaisjuhla, Urheilutalo, Pohjolankatu 29
	17.00	Muistojen iltakirkko, Lappeen Marian kirkko
	18.00	Ortodoksinen vigilia, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Linnoitus
	19.00	Kansantanssikonsertti, Lappeenranta-sali, Villimiehenkatu 1
19.30	Viipurin Lauluveikkojen konsertti, Lappeen Marian kirkko	
20.00	Nuorten ilta, nuorisotila Monari, Pormestarinkatu 10	
20.00	Juhlatanssit, Urheilutalo, Pohjolankatu 29	
21.00	Karjalainen klubi-ilta, Kasino, Ainonkatu 10	
Sunnuntai 15.6.	9.00	Ortodoksinen liturgia, Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Linnoitus
	9.00–14.00	Pitäjä- ja sukuseurojen info ja näyttelyt, Kimpisen koulukeskus
	9.00–15.00	Karjalainen tori, Kimpisen koulukeskus
	9.15	Kunniakäynti Karjalaan jääneiden vainajien- ja sankarivainajien muistomerkillä
	10.00–11.30	Infopiste, Satamatori
	10.00	Karjalainen messu, Lappeen Marian kirkko ja kaupungin kirkko
	10.00–11.30	Lasten sukupuupaja, Kimpisen koulukeskus
	11.15	Juhlakulkue järjestäytyy, Rakuunamäki
12.00	Juhlakulkue lähtee	
14.30	Päiväjuhla, Kimpisen Urheilukeskus	

Jukka Ratia johtaa Mäntsälän Koivistolaisia

Mäntsälän Koivistolaiset-kerhon uudeksi puheenjohtajaksi on valittu Jukka Ratia. Edellinen puheenjohtaja Jorma Ratia on muuttanut paikkakunnalta, eikä asettunut enää ehdokkaaksi.

Johtokunnan jäsenistä erovuorossa olleet Raimo Kyytsönen ja Tytti Laine valittiin uudestaan. Puheenjohtajaksi valittu Jukka Ratia kuului myös erovuorossa oleviin. Hänen tilalleen valittiin johtokunnan Antti Ratia.

Hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan kuuluu muun muassa osallistuminen Kajalalaisten ke-

säjuhlille Lappeenrannassa 14–16.6. ja Koivistolla järjestettävät Suomen Koivisto-seuran Koivisto-juhlat 18–20.7. Juhla pidetään nyt ensimmäisen kerran Venäjällä.

Muut retket ja illanvietot järjestetään edellisvuosien tapaan.

Vuosikokous hyväksyi Seppo Tähtäpää esittämän vuoden 2013 toimintakertomuksen. Tilinpä-

tös vahvistettiin ja myönnettiin tili- ja vastuuvapaus johtokunnalle ja muille vastuussa olleille. Tämän vuoden toimintaa tarkastamaan valittiin Pertti Tulkki ja varalle Erkki Ratia.

Vuosikokous pidettiin Hirvihaaran Kuntomajalla. Läsnä oli 14 kerhon jäsentä. Kokouksen puheenjohtaja toimi Jorma Ratia

ja sihteeri Seppo Tähtäpää. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Raili Saarikivi ja Jukka Ratia.

Mäntsälän Koivistolaiset on Suomen Koivisto-Seura ry:n jäsenyhdistys. Johtokuntaan kuuluvat puheenjohtajana Jukka Ratia, varapuheenjohtajana Raimo Kyytsönen, sihteerinä Leena Laine ja rahastonhoitajana Ulla Röm-

pötti sekä jäseninä: Seppo Tähtäpää, Keijo Ratia, Juha Römpötti, Raili Saarikivi, Anja Kyytsönen, Tytti Laine ja Antti Ratia.– KR

Junassa tulee tieto rintaman murtumisesta

On sunnuntai 11. päivä kesäkuuta 1944. Olen 11-vuotias ja junassa matkalla Helsingistä Turkuun.

En haluaisi menettää mitään ikkunäkymistä, mutta väsyneenä nukahdan. Herätys Orimattilan Niinikoskella oli anivarhainen. Äidin kesälomamatka alkoi siten, että hän, sisareni ja minä kävelimme ensin kuusi kilometriä

Pakaan asemalle, jossa nousimme kapearaiteiseen Loviisan junaan, sitten Lahdessa vaihdoimme isoon junaan, ja nyt on jo iltapäivä. Olemme matkalla Nauvoon, jossa asuu äidin sisar Alli-täti. Hän ei palannut ta-kaisin kotiin Koiviston Piisaaren Alvatin kylään, vaikka mummo ja vaari kirjoittivat, että Talvisodan alkessa kiireellä jätetyt rakennukset ovat ehjiä.

Kesken unen havahdun hereille

Käytävällä konduktööriasiainen mies huutaa huonolla suomen kielellä, että lattian on oltava kuiva, kun hän tulee seuraavalle kierrokselle. Katson kysyvästi äitiin. Selviää, että käytävän toisella puolen istuvalla työltä on tullut pissaa lattialle. Näen, miten pieni tyttö on tarrautunut hieman vanhempaan veljeensä ja sen. että lasten äiti nostaa sylistään vauvan, asettaa tämän penkille ja rupeaa kaivamaan laukkuja. Äkisti häneltä pääsee itku. Katkonaisesti hän alkaa kertoa, että lähdettiin eilen suin päin pakoon Kanneljärveltä, sillä venäläiset tulivat linjojen läpi.

Siinä silmänräpäyksessä junaavaunun tunnelma muuttui. Kun nainen alkaa pyyhkiä sideharsovaipalla penkkiä, alkaa kuulua ääniä että sideharsovaipalla ei kyllä lattiaa pyyhitä. ”Minä haen WC:stä toalettipaperia”, nuori nainen kiiruhtaa käytävällä. Van-

hempi mies ryhtyy levittämään lattialle sanomalehteä. Äitini nostaa ritilähyllyltä matkalaukkumme ja etsii sieltä sisareni alushousut. ”Tytölle pitää saada kuivat vaatteet”, hän sanoo. Nainen vastailee väsyneellä äänellä kyselyihin, että hänen Talvisodassa haavoittunut miehensä lähti viemään heitä hevosella. Sitten he pääsivät kuorma-auton lavalla Viipuriin ja siellä junaan. Mies palasi kotiin hakemaan tavaroita, mitä ennättää haalia. ”Ollaan matkalla Saloon Talvisodan evakko-paikkaan. Ei ne kyllä talossa tiedä meidän tulostamme, mutta ehkä ottavat vastaan”.

Vähän ajan kuluttua tytön mekko, pöksyt ja sideharsovaippa lepattavat ritilähyllyltä auki olevan ikkunan edessä kuivumassa. Lapsilla on käsissään vaunun takaosasta tuodut leipäviipaleet.

”Tässä taitaa loma peruuntua”

Sotilasasiainen mies nousee seisomaan käytävällä. Karjaan asemalla hän menee ulos, tuo sieltä lapsille pullon punaista limonaattia ja kertoo saaneensa tietää, että venäläisten on onnistunut tunkeutua muutamissa paikoissa linjojen läpi. ”Tärytin samalla muutaman sanan konduktöörille”, hän jatkaa.

Salossa sotilas lähtee kantaan perheen vähäisiä tavaroita asemarakennukseen. Pojalla on kädessään seteli, jonka vanhempi mies on työntänyt pojan käteen. ”Jos vaikka pirssiä tarvitsette”.

Hätäntyneenä alan kysellä äidiltä, ennättävätkö mummo ja vaari alta pois. Äiti rauhoittelee, että on Koivistolta matkaa eturintamalle. ”Mutta kyllä tämä oli

Onerva Vartiainen

”Ollaan matkalla Saloon Talvisodan evakkopaikkaan. Ei ne kyllä talossa tiedä meidän tulostamme, mutta ehkä ottavat vastaan”.

yllätys. Täytyy yrittää huomenna saada lisätietoja.”

Seuraavana aamuna matkustajakodin emäntä kertoo, että Kivennavan tienoilla on ollut kii-vaita taistelua. Mutta suomalaiset ovat pudottaneet 60 venäläisko-netta alas.

Kesälomaviikko Nauvossa on alakuloinen. Radiouutiset kuunnellaan tarkoin. Kun eräänä iltana kerrotaan, että Suomi maksaa entiseen tapaan Yhdysvalloille dollarilainojen korot, alan pohtia, tuleeko Yhdysvalloista apua. Kalliolla istuen katselen merta. ”Viedäänkö meidät Siperiaan?” sanon ääneen. Serkkuni Irma lohduttaa: ”Ei ryssä Nauvoon asti pääse. Tulette sitten tänne. Tai mennään Ruotsiin. Tule vaan uimaan”. Irma on minua vuoden vanhempi. Hän

on jo tottunut siihen, että koti jäi Koivistolle, ja että nyt asutaan harmaassa, hatarassa mökissä.

Paluumatka kotiin ei ollut yksinkertainen.

Lauantaina puolen päivän maisa selviää, että Turusta ei lähde yhtään juna Helsinkiin. ”Enin osa junista on evakkojen kuljetuksissa”, virkailija kertoi. ”Illalla ehkä lähtee juna Tampereen suuntaan”. Äidillä alkaa olla huoli, sillä Lahden Osuuskaupan myymälänhoitajana hänen pitäisi olla maanantaina kaupassa kello kahdeksan. Juna Tampereelle kuitenkin lähtee.

Toijalassa seisomme yöllä ratapihalla odottamassa pohjoisesta tulevaa juna. Joukossa on paljon lomalta takaisin rintamalle hälytettyjä sotilaita varusteineen. Kun juna viimein tulee, se on täpötäynnä. Äiti työntää sisareni ja minut eteiseen, sitten hänet vedetään sisälle matkalaukun kanssa. Eteinen on niin täynnä, että matkalaukku nostetaan pystyyn.

Välillä juna pysähtee. Hämeenlinnassa tulee sen verran väljää, että sisareni ja minä pääsemme istumaan matkalaukun kulmille. Äiti seisoi yhä. Riihimäellä ei ollut tietoaakaan Lahden suuntaan me-nevästä junasta. Lopulta sellainen tuli. Mutta niin myöhässä, että emme ennättäneet illan linja-autoon. Nukuimme aseman vieressä olevassa matkustajakodissa. Onneksi juna Loviisaan lähti jo kuudelta, niin että äiti kiiruhti juoksujalkaa Pakaan asemalta Niinikoskelle, tosin myöhästyi vähän kaupan avaamiselta. Me tytöt kannoimme vuoro-tellen matkalaukun kotiin.

Maanantai-iltana radiouutisissa kerrottiin, että Koiviston kauppa, Maksalahti, Valkjärvi ja Rautu on luovutettu. ”Eikä mummosta ja vaarista mitään tietoa”, äiti sanoi, seisoi hetken ikkunan edessä ja lähti sitten ulos.

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TtMATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

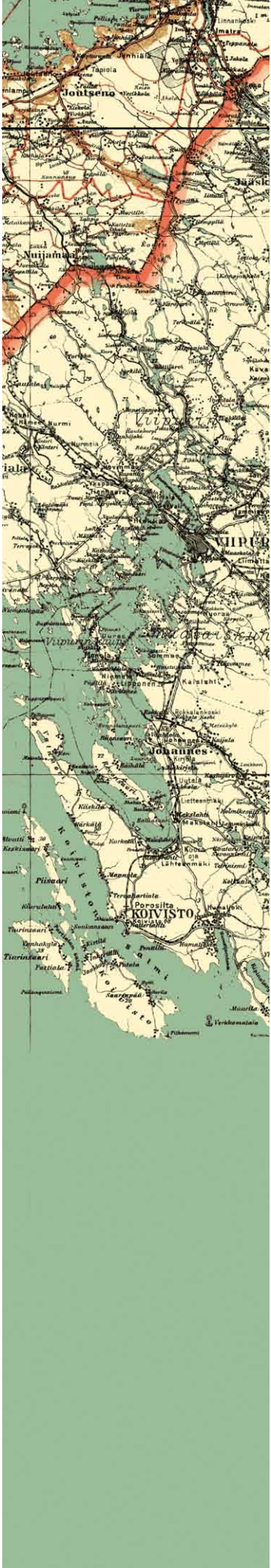
KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Onnitteluit' ja muistamissii'

Muista ystävääsi ilmoituksella.

Tääl' tapahtuu

Sotahistoriallinen/kotiseutumatka Viipurin lahden Teikarinsaarelle

Säkkijärvi-säätiön järjestämä matka 4. - 5.8.2014
Asiantuntijaoppaana matkalla on Taisto Puustelli

Lähtö 4.8. klo 8.00 Lahdesta. Matkareitti Kouvolan, Haminan ja Vaalimaan kautta Viipuriin. Matkalla pysähtyminen Säkkijärvellä.
5.8. klo 9.00 Viipurista Uuraaseen, josta merikuljetus Teikarinsaareen, paluu iltapäivällä takaisin Uuraaseen, josta bussilla Viipuriin ja edelleen Suomeen

Vastuullinen matkanjärjestäjä Matka-Prima Futurist Oy
Matkan hintatiedot ja muut käytännönjärjestelyyn liittyvät tiedot allekirjoittaneelta.

Sitovat ilmoittautumiset 30.5.2014 allekirjoittaneelle.
(Huom. passin oltava voimassa 6 kk matkan jälkeen)
Matkaterveisin Pekka Tommiska
puh: 040-8268799
e-mail: pekka.tommiska@pp1.inet.fi

Rauni Rokan Pääsky

Posti toi runoja lausuvalta lukijaltamme kesäiloksen kortin ja koivistolaisen Rauni Rokan levyn Pääsky.

Itse levy on jo vuodelta 2003, mutta laulujen sanat ja tunnelmat ovat ajattomat ja koivistolaiseen mielenmaisemaan sopivat. Rauni Rokka on paitsi säveltänyt levyn kaikki kolme kappaletta myös sanoittanut lauluista kaksi, nimikkokappaleen Pääsky ja kappaletta Tuuli.

Erityisesti tuo tuuli sopii meille meren tuulten tuivertamille:

*Sinä tuuli, saat meret virtaamaan.
Sinä sama tuuli, joka myrskynä kaadat puut.
Sinä sama tuuli, joka vaahtopäänä tuut.
Sinä tuuli saat lokit nauramaa.
Kasvot ahavoituneet on viimaan tottuneet.
Ei tuulta kuitenkaan vangituksi saa.*

Pääsky puolestaan maalaa musiikillisen kuvan maisemasta joka on yhtä lailla pääskyn korkeuksista näkemä maisemakuva kuin ihmisen elämänasennetta kuvaava sisäisen maiseman ja katsomisen tavan kuvaus:

*Ja kun pilviverho hajoaa, voit nousta korkealle.
Lennä riemua laulamaan, on kaikki paikoillaan.
Lennä pääskyni, lennä.*

Taivaan sydän keltainen on sävelletty Risto Rasan runoon. Rauni Rokan kaunis lauluääni ja taitavien musikoiden monipuolinen instrumenttivalikoima repohuilusta nauhattomaan bassoon laaduttavat kappaleet.

Mä tiedän, mä kuolen, vaan ei sammu taivaan sydän keltainen.

Rauni Rokan Pääsky levy on kuin pääskyn lento kesäiltana, joko taivaan korkeuksissa tai matalalla vedenpinnan rajalla. Ei kompromisseja vaan ammattitaitoista ja tunnelmallista. Kaunista.

Koiviston matka 18.-20. heinäkuuta

Matkalle lähdetään Turusta 18. pv ja kerätään lähtijöitä matkan varrelta Helsinki - Porvoo - Karhula - Hamina. Viipurissa majoitus Viipuri hotelli, käynti Monrepossa.

16. pv lähtö aamiaisen jälkeen Koivistolle ja ajetaan joissakin Koiviston kylissä. Viipuriin palatessa ruokaileminen ja käynti Tervaniemessä, joka on laitettu hienoon kuntoon. Uimapuku mukaan.

20. pv hotellin huoneiden luovuttamisen jälkeen käymme vielä Koivistolla, jos halukkaita vielä on, sekä myöskin Viipuriin tutustuminen. Suomen puolella Rajahovissa mahdollisuus ruokailuun.

Matkan hinta määräytyy lähtijöiden mukaan.

Jos lähtijöitä 20 kpl, niin hotelli 2 h huoneella ryhmäviisumilla 265€, omalla viisumilla 200€, yhden hengen huoneen lisä 60€. Mikäli lähtijöitä 25 kpl, ryhmäviisumilla 245€, omalla viisumilla 180€

Jos lähtijöitä 30 kpl, ryhmäviisumilla 210€ ja omalla viisumilla 145€

Matkalla mukana myöskin venäjän kielinen tulkki.

Toivottavasti tunnet mielenkiintoa ja ilmoittelet hyvissä ajoin niin annan tarkempia tietoja.

HUOM: Matkalle tulisi saada vähintään 20 lähtijää.

Aulis Soukka
Puutarhurintie 16, 49400 Hamina
0400-412 650, 045-1471 770

Koivisto-juhilla valokuvanäyttely kirkon museon tiloissa.

Koiviston museojohtaja Irina Kolotova odottaa museovierailuista kuvia sähköpostilla.

Nyt on aika kaivella kuva-arkistoja museokäynneistä ja lähettää niitä esille pantavaksi näyttelyyn. Näyttely on avoinna ainakin juhlien aikana. Tarkempi aikataulu selviää myöhemmin. Riippuu tietysti kuvien määrästä jne.

Kuvia voi lähettää osoitteella museum-koivisto@mail.ru.

Terttu Ravi

Koivisto-juhliin kesällä 2014?

Jos et ole vielä ilmoittautunut matkalle, mutta haluaisit mukaan ensi kesän Koivisto-juhliin, niin ota heti yhteyttä Tuula Koppiseen, e-mail: tuula.koppinen@kolumbus.fi tai puhelin: 050-5165651.

TT-matkat kuljettaa 18.7.-20.7. 2014, majoitus Viipurissa Drusba-hotellissa.

Matkat + 2hh maksaa 320€, 1hh 380€.

Jos haluat matkaan vain 19.-20.7. 2014, niin matkat + 2hh maksaa 240€, 1hh 270€.

Hinnat sisältävät ryhmäviisumin sekä ruokailun aamulla ja illalla hotellissa sekä kuljetukset Koivisto-juhliin.

Pikainen ilmoittautuminen on välttämätöntä jotta viisumit saadaan ajoissa.

Tuu Siekii mukkaan!
Terveisin, Tuula Koppinen